

Seat No.: _____

Enrolment No. _____

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Diploma Semester -III Remedial Examination April - 2010

Subject code: 331901

Subject Name: Fluid Mechanics & Hydraulics Machines

Date: 24 /04 /2010

Time: 03.00 pm – 05.30 pm

Total Marks: 70

Instructions:

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version Authentic

Q.1 (a) Define & write S.I. units for following terms 07
(1) Density (2) Specific Weight (3) Specific Gravity (4) Viscosity
(5) Surface tension (6) Vapour Pressure (7) Capillarity.

(b) Classify pressure measuring devices & explain construction & working of Bourdon pressure gauge with neat sketch. 07

Q.2 (a) Explain term steady flow. Derive continuity equation for one dimensional Steady incompressible flow. 07

(b) State assumptions & application of Bernoulli's equation. 07

OR

(b) Water flows at a rate of 150 lit/sec in the pipe. Pressure at specified section is 450 kPa. Assuming ideal fluid & elevation of 100 meter from datum determine total energy head of water at specified section where diameter is 250 mm. 07

Q.3 (a) The inlet & throat diameter of a horizontal venturimeter is 20 cm. & 10 cm. Respectively. Inlet pressure is 17.658 N/cm^2 & vacuum pressure at throat is 30 cm of mercury. If coefficient of discharge is 0.98 Find the discharge through Venturimeter. 07

(b) Explain Reynold's experiment with neat sketch 07

OR

Q.3 (a) Derive an expression for finding out discharge through horizontal Venturimeter. 07

(b) Explain following terms. 07

(1) Laminar flow. (2) Turbulent flow. (3) Transition flow.

(4) Friction factor. (5) Coefficient of contraction

(6) Coefficient of Velocity. (7) Coefficient of discharge.

Q.4 (a) Derive expression of the force, work done, & efficiency due to impact of jet on flat vertical moving plate. 07

(b) Explain the construction & working of Pelton wheel with neat sketch. 07

OR

Q.4 (a) Classify hydraulic turbines & explain the factors affecting the selection of turbines. 07

- (b) A 2 cm diameter jet is moving with a velocity of 15 m/s, strikes a flat plate normally. Find the force exerted & the efficiency if the plate moves with a velocity of 5 m/s. **07**
- Q.5 (a) 1. State causes & remedies for pump's faults **03**
 2. Calculate the power required to drive a C.F. pump for a head of 50 meter & discharge 60 lit/sec. Take efficiency of pump as 62%. **04**
- (b) Explain any two hydraulic equipments from following, **07**
 (1) Hydraulic intensifier. (2) Hydraulic Ram. (3) Hydraulic accumulator.

OR

- Q.5 (a) (1) Explain Characteristic curves of centrifugal pump **04**
 (2) Define & calculate specific speed of pump for discharge of 750 lit/sec. Head of pump is 15 m. & speed is 725 rpm. **03**
- (b) Differentiate between, **07**
 (1) Reciprocating pump & C.F. pump.
 (2) Reaction turbine & Impulse turbine.

- પ્ર.૧ (અ) નીચે દર્શાવેલ તરલનાં પદોની વ્યાખ્યા આપી S.I. યુનીટ લખો **૦૭**
 (૧) ઘનતા (૨) વિશિષ્ટ વજન (૩) વિશિષ્ટ ઘનતા (૪) સ્નિગ્ધતા
 (૫) પૃષ્ઠતાણ (૬) બાષ્પ દબાણ (૭) કેશવાહકતા.
- (બ) દબાણ માપક સાધનોનું વર્ગીકરણ કરો અને બોર્ડોન પ્રેસર ગેજની રચના અને કાર્યપદ્ધતિ આકૃતિસહ સમજાવો. **૦૭**
- પ્ર.૨ (અ) સ્ટેડી ફ્લોની વ્યાખ્યા આપી એક પરિમાણીય અપરિવર્તીય અદાબશીલ પ્રવાહ માટે પ્રવાહ સાતત્ય નું સમીકરણ સાબિત કરો **૦૭**
- (બ) બર્નોલી સમીકરણની ધારણાઓ અને ઉપયોગ લખો. **૦૭**

અથવા

- (બ) એક પાઈપમાં ૧૫૦ લીટર/સેકન્ડના વેગથી પાણીનું વહન થાય છે. અને તેના નિયત આડછેદનો વ્યાસ ૨૫૦ મીલી મીટર અને જળદાબ ૪૫૦ કિલોપાસ્કલ છે. આધારતલથી પાઈપની ઉંચાઈ ૧૦૦ મીટર અને આદર્શ તરલની ધારણા કરી ફ્લો શક્તિ શીર્ષ શોધો. **૦૭**
- પ્ર.૩ (અ) એક સમક્ષિતિજ વેન્યુરી મીટરનો ઇનલેટ વ્યાસ અને થ્રોટનો વ્યાસ અનુક્રમે ૨૦ સેમી અને ૧૦ સેમી છે. તે પાણીનો ફ્લો માપવા માટે વપરાય છે. ઇનલેટ આગળ પ્રેશર ૧૭.૬૫૮ N/CM² છે અને વેક્યુમ પ્રેશર થ્રોટ આગળ ૩૦ સેમી પારાની ઉંચાઈ જેટલું છે. તો વેન્યુરી મીટરમાંથી મળતો ડિસ્ચાર્જ શોધો. કોઈફ્રીશન્ટ ઓફ ડિસ્ચાર્જ $C_d = 0.98$ છે. **૦૭**
- (બ) રેનોલ્ડનો પ્રયોગ આકૃતિ સહ સમજાવો. **૦૭**

અથવા

પ્ર.૩	(અ)	એક સમક્ષિતિજ વેન્યુરી મીટર વડે નિકાસ શોધવા માટેનું સુત્ર મેળવો.	૦૭
	(બ)	નીચેના પદો સમજાવો (૧) લેમીનાર ફ્લો (૨) ટર્બ્યુલન્ટ ફ્લો (૩) ટ્રાન્ઝીશન ફ્લો (૪) ફ્રીક્શન ફેક્ટર (૫) સંકોચન ગુણાંક (૬) વેલોસીટી ગુણાંક (૭) નિકાસ ગુણાંક	૦૭
પ્ર.૪	(અ)	એક સપાટ ઉભી ગતિશીલ સેરની દિશાને લંબ પર શેર સંઘાત માટે બળ કાર્ય અને કાર્યદક્ષતાનું સુત્ર મેળવો.	૦૭
	(બ)	પેલ્ટન વ્હીલની રચના અને કાર્ય આકૃતિ સહ સમજાવો. અથવા	૦૭
પ્ર.૪	(અ)	૧) હાઈડ્રોલીક ટર્બાઈનનું વર્ગીકરણ કરી તેની પસંદગીને અસર કરતા પરિબલો લખી સમજાવો.	૦૭
	(બ)	એક ૨ સેમી વ્યાસની પાણીની સેર સપાટ પ્લેટને ૧૫ મી/ સેકન્ડ ના વેગથી લંબ દિશામાં અથડાય છે. જો પ્લેટ ૫ મી/ સેકન્ડના વેગથી ખસતી હોય તો પ્લેટ પર લાગતું બળ તેમજ કાર્યદક્ષતા શોધો.	૦૭
પ્ર.૫	(અ)	૧. પમ્પની ખામીઓ ઉત્પન્ન થવાના કારણો અને તે દૂર કરવાના ઉપાયો જણાવો ૨. ૫૦ મીટરના હેડ અને ૬૦ લીટર/સેકન્ડના નિકાસ માટે સેન્ટ્રીફ્યુગલ પમ્પ ચલાવવા જરૂરી પાવરની ગણતરી કરો. પમ્પની કાર્યદક્ષતા ૬૨% છે.	૦૩ ૦૪
	(બ)	નીચે આપેલ હાઈડ્રોલીક સાધનો માંથી ગમે તે બે સ્વચ્છ આકૃતિ સહ સમજાવો. (૧) હાઈડ્રોલીક ઈન્ટેન્સી ફાયર, (૨) હાઈડ્રોલીક રેમ, (૩) હાઈડ્રોલિક એક્ચ્યુએટર અથવા	૦૭
પ્ર.૫	(અ)	૧. સેન્ટ્રીફ્યુગલ પમ્પની લાક્ષણિકતા દર્શાવતા કર્વ સમજાવો. ૨. સ્પેશીફિક સ્પીડની વ્યાખ્યા આપી ૭૫૦ લીટર પ્રતિ સેકન્ડ નિકાસ કરતા અને ૧૫ મીટર હેડ વાળા પંપની સ્પેસીફિક સ્પીડની ગણતરી કરો. પમ્પની સ્પીડ ૭૨૫ આરપીએમ છે.	૦૪ ૦૩
	(બ)	તફાવત લખો. ૧. રેસીપ્રોકેટીંગ પમ્પ અને સેન્ટ્રીફ્યુગલ પમ્પ. ૨. રીએક્શન ટરબાઈન અને ઈમ્પલ્સ ટરબાઈન.	૦૭